

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XL. Dedicatio Ecclesiæ. Divitum Idéa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XL.

Festum Dedicationis Ecclesie.

Si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum.
Luc. 19.

Divitum Idea.

Ereor sane AA. ne illa ipsa crisis, qua olim cribratus fuit Deo dilectus Joannes, hac annua Templi hujus Deo consecrati festa luce in me quoque evibretur. Nil tam frequenter suis inculcabat Joannes, quam Charitatem. *filii mei (1) diligite alterutrum*, non mundum, sed Deum, qui prior dilexit nos, & Christum, qui nostri amore mortuus est, & proximum, quem ipse Deus vult diligere. Omnes illius Epistolae non nisi Charitatis ardorem spirant & vehementiam. Refert ipse S. Hier. (2) S. Joannem senio gravem suis in collectis nil ferere aliud predicasse, quam tritum illud, *filii diligite invicem* &c. cum vero auditores ejus ex toties repetita Dilectionis crambe tadio afficerentur, quod semper idem per idem obtruderet, causamque toties repetita dilectionis rogarent, dixisse fertur, *quia Preceptum Domini est, etsi solum fiat, sufficit.* Ita toties iterata dilectionis rationem dedit efficacissimam Joannes, cujus nullus porro ausus est reboare. Dixi ego hoc anno in tragicis hisce Concionibus meis, frequentatis verbis de necessitate Restitutionis; inculcavi sapissime tritam Augustini sententiam, non dimitti peccatum nisi restituatur ablatum. Dixi multoties, quam irrita sint poenitentiae opera, si desit restitutio. Ostendi evidentibus exemplis, salvari nullatenus posse, nisi fiat ablatorum restitutio, si quidem fieri possit, ut supponitur; ad id enim quod impossibile est, juxta communem, nemo tenetur. Probavi practice nullam esse absolutionem, unde unde profectam, si non verum efficacem propositum se ad hanc restitutionem extendat, non voce aut

(1) i. Joan. 2. 3. 4. 5. &c.

(2) S. Hier. in c. ult. ad Gal. A.

Crisis in Joannem derorra, me quoque peti hodie.

aut promissio tenui, (quod hypocriticum est) sed opere ipso & palpabili facto, totis viribus serio in id conitendo, ut ad illum, cui ablata sunt, vel simul ac semel aut successivè devolvantur ablata. Si ergo hanc ipsam Restitutionem hodie iteratò urgeam Zachæi nostri exemplò, crisin acerbam difficulter effugiam. Dicent non pauci, ii maximè, qui æris acervos impiè corraserunt, & plus ultra flagrantibus desideriiis opibus inhiant & fortunis, dicent inquam hi & alii: ficcine bursis nostris iteratò diem dicet invisus bursomaltix? nihil aliud præconi nostro occurrit, quàm ut ex pulpito nostra divitum marsupia proscindat? ut hunc Momum Dii Deaque perduaxint, qui tot iterum tela in Mammonam nostrum ex alto statuit ejaculari! Ita me hodie denuò pessimus genius hoc in templum abstraxit, ut omnium in me oculi, omnium in me digiti colliment? At parcius non nihil, Viri optimi, si tamen feceritis, quæ suafero vobis. Nul- lum ego lædere constitui ex cathedra. Absit! omnium saluti calamus suda & suada: *Omnia si perdas, animam servare memento; animam divinæ particulam auræ, animam Dei summi vivacissimam imaginem, animam pretiosissimò sanguinis Dominici lytrò redemptam salvare, & ad immortalem gloriam sublimare, votum est meum, ne Orco cedat victima, cui decreta est gloria sempiterna.* Hanc animam quia pro terra gleba, pro modico auri frustillo, tetra Stygi cœci Eucliones divendunt, in horridam illorum & fordidam avaritiam expedio romphæam, salvo corpore, salvâ nominis famâ, quia in genere de vitiis & contra vitia ex officio clamatur. Se itaque qui tactum dolet, ostendit ultrò se talem esse, qualem suis coloribus depingo, non ut digitis notetur, sed ut alius à seipso domum regressus, efficax propositum resumat, furto vel fraudibus ablata integrè aliis restituendi, sine qua restitutione salus æviterna sperari quidem potest, obtineri nunquam potest. Si crambe sapius recocta dicatur, non meò, sed illius vitiò dicitur crambe, qui se & suas auri cupedias pridem corrigere debebat, at verò hanc in horam necdum correxit, sed pia omnium monita explosit, conculcavit. Ponatur hæc insolens & efranis habendi cupiditas, altum de hac materia silentium dabit cathedra. Curabo tamen, ut crambe hac festa luce auditoribus meis non apponatur, in id studiosè intentus, ut hoc in salutis negotio novi aliquid & horridi, coronidis locò

T t

pro-

B.

Is perpetim
urgere vi-
sus est cha-
ritatem,
ego hac lu-
ce opulen-
tis iterum
iterumque
æris iniqui
Restituro-
nem toties
hoc annò
inculcatam
obtrudo.

C.

Desinant
opulenti
clepere, &
nil ultra
dicam de
restitutio-
ne.

D.

Crambe
non meo
sed divi-
tum vitiò
dicatur.

proponam. Non terreor itaque brutis hisce minis & fulminibus pravorum divitum vel in me jam actu eructatis, vel adhuc hodie largi copiae cornu evomendis. Scio ego, quam necessaria, quam proficua sit Mammonae restitutio. Novi ego, quam noxius & summe damnosus sit restitutionis defectus. Accingo itaque manum & vocem huic operi, atque omnibus opulentis pro boni Divitis idea presentem Zachaeum exhibeo, inde ad pravos opum lucriones digressurus, favete!

E.

Dives erat
Zachaeus
sed probus
ac beatus,
quia male
parta in
quadruplo
restituit;
hunc om-
nes sequan-
tur, & con-
silio spon-
deo opu-
lenti.

Erat Zachaeus, ut perhibet Scriptura, princeps publicanorum, qui sub se habuit plures publicanos seu vectigalium exactores. Huic hominum generi usque adeo infensi erant Judaei, ut quasi infames imò etiam veluti latrones traducerentur. Lingua hebraea *publicanus* sonat *parisim*, quod Latine *latronem* signat, hominem nempe praedis & spoliis asuetum, qui iniquis exactionibus peregrinos gravabat; haec causa fuit, cur Pharisei murmurarent, Christum ad hominem peccatorem divertisse. Erat oppido dives, sed fraudibus & dolis opes suas enormiter adauxit, peculium suum ex male partis maximopere ampliavit, quibus tamen ut plurimum *non gaudet ter-
tius beres, nec parit eventus sordida praeda bonos*. Si proin certum Zachaei peccatum inquiras, unica infirmæ plebis deprædatio, seu iniqua facultatis alienæ diminutio allegatur; fecit tamen exactam suæ depeculationis poenitentiam, prout ex Evangelio constat hodierno, exhibita satisfactione non tantum sufficienti, sed etiam superabundanti. En nobilem ac splendidum perfectæ poenitentiae actum, *si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum*. Ait in terminis, *si quid aliquem &c.* quidquid nempe seu magnum seu modicum quacunque fraude alteri, seu diviti seu pauperi, seu amico seu inimico, seu domestico seu extraneo, seu presenti seu absenti subtractum fuerit, id totum non verbò sed factò tenus restituo; & verò ut securus sim, me nihil ex alienis vel mihi vel meis reservare, non simplum præcisè, quod jure debeo naturæ, sed quadruplum remitto, ut lucrum etiam cessans resarciatur; ea proin à me poenitentia captetur, quæ non tantum æquet, sed iterum iterumque commissam superet pravitatem. Sic Beda (3) teste, se non tantum ex peccatore conversum, sed etiam inter perfectos probat esse verisimile. Adeste nunc omnes pauperum tyranni, æris alieni perfidi corrafores, mille iniquitatum promicondi, mille fraudum architecti,

(3) Beda.
hom. in
Luc. c. 9.

mille furtorum rei peccatores, & à Zachæo veri nominis pœnitentiam addiscite. Cessandum est à peccato, ut ritè pœnitentia formetur; quamdiu loco fixum hæret vetus delictum, à peccato non desistitur, sed in peccato pergitur, ergò pœnitentia non agitur sed simulatur; hæc ut vera sit, arca ac cistæ, bursæ ac marsupia probè lustrentur; unde tot prædiis & fundis, tot censibus & prægnantibus facis auctus sit Eglon accuratè investigetur; hæc si alieni sint juris; hæc si ex pupillorum spoliis, ex viduarum pressuris, ex venditis in curia sententiis, ex mille fraudibus & imposturis, ex unguentis & in damnum tertii acceptatis muneribus, causæ impiæ patrocinantibus donis collecta & patrimonio conglutinata sint, pœnitentia non agitur, sed simulatur, nisi peculium malè partum legitimis possessoribus suis restituatur. Hoc usque adeò certum est & evidens, ut tritum illud Augustini (4) Canonis locum in scholis expleat: *Si res aliena, propter quam peccatum est, cum reddi possit, non redditur, pœnitentia non agitur, sed simulatur; si autem veraciter agitur pœnitentia, non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum.* Sic omnes Catholici loquuntur, & qui hos inter aliter loqueretur, is latæ sententiæ excommunicationem incurreret, quia apertam hæresin doceret. Ita de necessitate salutis necessaria est restitutio, ut hæc sublata, cum poni posset, vitâ excidas æterna, Orci victima. Hac sine restitutione omnis pœnitendi labor irritus est, & ut verbò dicam omnia, omnis pœnitentia nulla est; omnis absolutio nulla est. In aliis dispensare potest Papa, in hoc autem puncto nulli dispensationi locus est. Ratio est evidens: quamdiu homo pœnitens & confitens delicta suo in animo ritè non conteritur, quamdiu firmò caret proposito se ocius emendandi, tamdiu absolutionis ecclesiasticæ incapax est; at verò qui alteri ablata non vult restituere, licet ea centies confiteatur, is caret sacramentali dolore ac proposito emendationis, ergò cruces millenæ super eum formatæ infirmæ sunt & inefficaces, & tam parum ad absolutionem servant reo peccatori, quàm meus iste sinister calceus ad crispandos capitis capillos conducatur. Probo ulterius assertum: quamdiu peccator scienter ac deliberatè suis in flagitiis hæsit; quamdiu Dei præcepta protervo pede conculcat, & contra divinas laudes perperam operatur; quamdiu suo proximo grave damnum conciliare pergit, tamdiu dici non potest, eum suis de peccatis seriò dolere, aut pro-

F.

Quamdiu
Mammona
retinetur,
pœnitentia
non agitur,
sed simula-
tur.

(4) S. Aug.
ep. 54. ad
Maced.

G.

Aliter qui
loquitur,
hæreticè
loquitur.

H.

Sine resti-
tutione
nulla est
dispensa-
tio, nulla
absolutio.

Probatur
ad oculum
præsens as-
sertum.

positum habere firmum à peccatis abstinendi, imò toties sacrilegè confitetur &c. Hæc autem omnia de impio alieni peculii possessore non tantum præsumas, sed palam prædices; qui enim alteri ablatum non vult restituere, vult id quod alienum est, per vim retinere; ergò studio furta sua & rapinas, fraudes suas & imposturas tueri vult, & hoc ipso in malo gestit perseverare; boni scilicet alieni possessio & retentio deliberata aliud non est quàm furtum continuatum, quod cum à te remove non sit, fur manebit, & septimum Decalogi præceptum explodet; quomodo ergò dici potest ritè confiteri, cum confessio ut valida sit, ex vero dolore, & firmo emendationis proposito confari debeat. Verum est, durus est hic sermo divitibus sanguivugis, quos ad restitutionem rarò videas induci; pecunia enim avaris Euclionibus usque ad eò agglutinatur, ut citius partem aliquam ab eorum corporibus divellas, quàm iniquitatis Mammonam extorqueas. Fateor; durum est, opes tot annis mala fide possessas refundere, tot annos census alteri resignare, familiam contrahere, mensæ lautitias amputare, vestium luxum rescindere, liberos oporosis laboribus sustentare, quadra vivere aliena &c. Interim manet indispensabilis sententia hoc in hominum genus detorta: *Nondimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum.* Nihil hic ratio stertus extenuat; nihil mensæ tenuis inedia excusat. Sint laxi fratres, qui in his & in aliis vel ex imperitia vel ex vano hominum respectu, vel merendo lucro cum fucato pœnitente dispensent, habent quod timeant, ne pari vindicta cœlitus cum avaris plectantur, cuius rei Exempla jam dedimus complura, hodie coronidis locò novum daturi. Alia longè judicia iustus Deus iudicat, nullius hominis fautor, nullius personæ acceptator, quæ post fata sentient nimis subinde in proprium carnis commodum & gulæ fustoris incrementum profusi, pœnitentium animorum non patres sed laniones, quæ his laxitatibus se ac suos in tartarum præcipitant. Nactus es tantæ laxitatis avernalem patronum? rogo, suadeo, aliam ocium quercum excute, ubi saniora simul & sanctiora bono animæ sempiterno oracula fundantur. In mentem hic loci veniat, quod ferratus Vates inculcat: *Popule, qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt.* Tu ne ventis ita dubiis, ita luridis animam committe, & pro certo tene, non dimitti peccatum, nisi restituatur ablatum. Ne ergò spirituum corporis inquilinum ad fumantis Erebi rogos audias damnatum, ocium

(5) lla. 3.

cius legitimis possessoribus, vel avito sanguine junctis restituere ablatum. Ipse à te remove in vivis, dum vivus es & vegetus, quod alienum est; quod furto & fraudibus corrasum est, neque tuis hæredibus negotium salutis committe. Promittent aureos montes & nascentur ridiculus mus. Qui sibi nequam, cui bonus est. *Fic modo, quæ moriens facta fuisse voces*, & animam serva tantò pretiò redemptam, ne pessimò fato tot aliis signato in æternitatis barathrum precipitetur.

Horridum est, quod Carolus Scribonius, Vir longa rerum tractatione & difficillimis in mercatura quæstionibus exagitandis verfatissimus Doctor pronuntiavit. Dixit ille tria maximè flagitia homines in perniciem deturbare, superbiam, luxuriam & avaritiam, sic tamen, ut per Sacramentum pœnitentiæ ex centum superbis facile ad quinquaginta, ex centum luxuriosis ad octoginta, ex centum verò avaris vix tres salventur, idque tantummodò propter annexam restitutionem, quæ cum difficillima sit, etiam de rarò contingentibus esse solet. Interim suo stat robore firmum Augustini oraculum: *Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum*. Ad fidem certiore hæctenus dictis adstruendam, unum aut alterum Exemplum inculco, ad cuius sonum ambæ aures tinniant pecuniosis Euclionibus. Fuit, ut historia perhibet de Viris Illustribus Cisterc. (6) dives Euclio, aere alièno supra numerum gravatus, cuius nec obolum rapacissimis unguibus dimisit. Quò fatò tandem hujus farinae homunciones hinc abeant è vivis, mox patebit. Deducitur hic Mammonista ad ultimam vitæ lineam, mox ergò Notarium vocat publicum, juratum, & requisitos testes, quasi ultimam voluntatem suam ordine legitimo dictaturus. Ea quæ fuerit, animis & auribus haurite opulenti! Scribe inquit ille, quæ scribenda suggero. Corpus meum terræ unde ortum traxit, transcribo; animam verò meam dæmoni obsigno. Horrent omnes ad stygias voces, instant, urgent, ut dicta revocet; at verò is iterum iterumque vetus firmat assertum, animam meam dæmoni obsigno, addita etiam ratione, quia tot opes impiè corrafi, & nec obolum restitui. Perrexit porrò inceptis & plures alias animas Orco transcripsit, hoc ordine: eidem dæmoni animam mancipo uxoris meæ, ac liberorum meorum, qui me ad hæc furta, fraudes & rapinas provocârunt, ut semper in promptu haberent, quæ gulæ ac vestium luxui dedicarent; pari ex capite dæ-

Tt 3

moni

I.
Defectu re-
stitutionis
plurimi
dammantur.

(6) Hist. de
Vir. illustr.
Cisterc.

K.
Horribile
testamen-
tum, quò
animæ plu-
res Orco
sunt trans-
scriptæ.

Hist.

moni committo Confessarii mei animam, qui sua mecum agendil-
 xitate ac mollitie, sua conniventia & diabolico respectu, jam lucra
 causa, jam gula gratia mihi perpetim exhibito, me meis in
 flagitiis & iniquitatibus detinuit, qui potius ex officio suo
 me a tantis pravitatibus absterrere debuisset. Hac dixit & vixit,
 eodem recto tramite profectus, ubi vel hodie cum evangelico Eucione
 crepantes inter flammam sudat, ejulat. Eant nunc proximo sangui-
 ne juncti, cum matribus liberi, & per fas & nefas sua litent pro-
 cacitati, genas dilanient, comas dilacerent, si Mammonam suos
 velit ad heros dirigere moribundus. Vident modò, quid lucra ex
 Mammona reportent. Huic affine fuerit exemplum, quod Zacha-
 rias Boverius (7) subministrat. Fuit sub finem lapsi seculi Genova
 vir opibus dives & potens fortunis, qui multas ex obliquo divitiarum
 fraudibus & dolis coacervabat; has ne restituere cogeret, cum ap-
 primè sciret necessitatem, à Sacramentorum usu, maximè verò po-
 nitentia pluribus annis abstinuit, timens identidem, ne in S. Tri-
 bunalì ad restitutionem urgeretur. At sive urgeretur, sive à tacito
 turno conscientia arbitro absolveretur, mansisset nihilominus, ipsius
 natura legibus fixa & cunctis inculcata restitutio, toties intimata;
 ut tamen quotannis suscepti Sacramenti fidem Ecclesiastico Curatori
 suo probaret, magno are sibi schedam comparabat paschalem. Ni-
 mis sæpè improvidi sunt hic loci, etiam virtutem nescio quam pro-
 fessi, incautè schedas prostituunt, & sic ad multiplex damnum pro-
 ximo accelerandum impiè irreligiosè concurrunt. Abusus est hic
 Sodes plurium annorum curriculo sacris Aris, ad Eucharisticam
 mensam alios inter digressus, licet nulla unquam exhomologesi pur-
 gatus. Non tulit Deus plus ultra immane sacrilegium. Morbo le-
 thali afflixit impium & cum nulla scelerum poenitentia duceretur
 tandem etiam è vivis sustulit inexpiatum. Sic miserè moriuntur,
 qui toties in vita Sacris abutuntur. Erat uxor ejus Patribus Capu-
 cinis devotissima; ut ergò extincti conjugis animæ simplex femina
 suffragaretur, habitum à P. Guardiano summis precibus obtinuit,
 quò defuncti corpus indui curavit. Defertur cadaver in domesti-
 cum Cœnobii sacellum, & circa id nocte concubia perennes excu-
 biæ aguntur. At vix medium noctis abiit excessit, funus in feretro
 movere membra, & grandem strepitum, quasi presentes in fratres
 transilire vellet, edere cepit; sic territi celeriter fugam capessere, &

(7) Zach.
 Bover. De-
 monstr. 4.
 de vera ha-
 bitus for-
 ma, & cu-
 cullo.

L.
 Male partis
 opibus suis
 immortalis
 dives Orco
 cedit Victi-
 ma cum a-
 nima &
 corpore.

Hist.

rem totam Guardiano aperire, qui cum alios binos funeri destinasset, pari timore proscripti fugam captabant. Re ergo probè discussa totam, familiam suam convocat Guardianus, is verò stolâ indutus, & suis à Patribus stipatus in nomine Augustiss. Trinitatis funus conjurat, eique imperat, ut palàm coram tot testibus aperiat, cur tantos excitet tumultus, & quid in specie à suis requirat. Paret mortuus & mox horrida voce intonat; quid me de strepitu interpellas? quare potiùs cur non majores excitem tumultus. En habitus iste me longè acriori flamma exurit quàm fumans Avernus. Me scito Dei judicio damnatum esse, dæmones etiam dudum ad Tartara corpus raptâssent, nisi hunc truncum præsens habitus defenderet; hæc proin veste me ocius exuite, tum veteri pace vestra gaudete. Vix corpus Sacro habitu spoliatum est, dæmones ocius magnò numerò arreptum corpus per patentés fenestras in Barathrum abstrahebant, fatore immani totum per claustrum relicto. Erant multi, qui his auditis, ut Boverius memorat, toti mundo calces illiderent, & fortunis omnibus in pauperes distributis, sibi ac soli Deo in austera solitudine vacarent.

M.
Capucino-
rum togam
dæmones
reveren-
tur.

Vident ex his abundè iniqui opum possessores, quo in periculo versentur tam ipsi quàm hæredes ipsorum, quibus malè parta transcribunt, nisi restitutionem in vivis capeffant. Sequantur adeò charismata hodie à Zachæo exhibita, & adhuc ante Solis occasum verbò & factò ostendant, se pluris immortalem animam æstimare, quàm pecuniam reprobè corrasam. Facient cum Zachæo vivacem pœnitentiam restituendo, pariter audient, *salus hujus domui facta est.*

Sin minus, certa erit obstinacibus gehenna, quam nostris à capitibus clemens Deus avertat!

Amen.

F I N I S.

